

Tinn Vann og Avløp AS

Forvaltningsrevisjon – Tinn kommune

2018 :: 426 006

Forord

Telemark kommunerevisjon IKS er et av landets største interkommunale revisjonsselskaper. Alle de 18 kommunene i Telemark, Larvik kommune i Vestfold og Telemark fylkeskommune er eiere av selskapet. Vi utfører revisjon og andre tjenester for våre eiere og andre kommunale/fylkeskommunale aktører.

Telemark kommunerevisjon IKS utfører selskapskontroll og forvaltningsrevisjon innenfor en rekke områder, og med forskjellige innfallsvinkler. Våre ansatte har samfunnsfaglig, økonomisk og juridisk utdanning på mastergradsnivå, og har bred kompetanse innen offentlig forvaltning. Vi gjennomfører oppdragene i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds standard for forvaltningsrevisjon ([RSK 001](#)). Vi samarbeider faglig og administrativt med Buskerud kommunerevisjon IKS og Vestfold kommunerevisjon.

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført av forvaltningsrevisor Anne Hagen Stridsklev med Kirsti Torbjørnson som oppdragsansvarlig.

Tinn kommune har fått følgende rapporter om forvaltningsrevisjon fra 2014:

- 726 013 Samhandlingsreformen (2014)
- 726 014 Eiendomsforvaltning (2015)
- 726 017 Barnevern og forebyggende arbeid (2016/2017)
- 726 018 Inngåelse av husleiekontrakter (2017)
- 726 019 Konsulentbruk (2018)

Du kan finne alle våre rapporter på vårt nettsted www.tekomrev.no, der du også kan lese mer om forvaltningsrevisjon generelt.

Innhold

Sammendrag	iii
1 Innledning	1
1.1 Kontrollutvalgets bestilling	1
1.2 Bakgrunn.....	1
1.3 Problemstillinger og revisjonskriterier.....	1
1.4 Avgrensning	2
1.5 Metode og kvalitetssikring.....	2
1.6 Høring.....	2
2 Anleggsbidrag og årsavgifter	3
2.1 Organisasjon	3
2.2 Andelsavgifter	3
2.3 Avtaler	5
3 Styrets rolle	6
3.1 Revisjonskriterier	6
3.2 Styret i TVA AS	8
3.3 Styrets saksbehandling	8
3.4 Utfakturering av andelsavgifter.....	10
3.5 Revisors vurdering.....	12
4 Daglig leders rolle	15
4.1 Revisjonskriterier	15
4.2 Daglig leder	16
4.3 Revisors vurdering.....	18
5 Konklusjon.....	20
Litteratur og kildereferanser.....	21
Tabelloversikt.....	22
Vedlegg 1: Høringsuttalelser	23
Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring	25

Foto forside: Danny Twang

Sammendrag

Bestilling og bakgrunn

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i sak 36/17 og kommunestyret sak 149/17. Forvaltningsrevisjonen omhandler Tinn Vann og Avløp AS som er 100 % eid av Tinn kommune. Selskapets formål er å forestå utbygging og drift av vann- og avløpsanlegg i forbindelse med turistutbygginger i Tinn kommune.

Tinn kommune har vedtatt at selskapet skal innlemmes i kommunen, og avviklingsstyre ble valgt på generalforsamlingen i 2017. Avviklingsstyret oppdaget at andelsavgifter for ca. 10 mill. kroner ikke var utfakturert i perioden fra juni 2015 til juni 2017.

Vi har undersøkt følgende problemstillinger:

- **Hva er årsak til manglende fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?**
- **I hvilken grad har styret sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter er i gjenstand for betryggende kontroll?**
- **I hvilken grad har daglig leder ivaretatt sin rolle når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?**

Om andelsavgifter og årsavgifter

TVA har ikke fakturert ut andelsavgifter for 10,1 mill. kr i perioden juli 2015 til juli 2017. Årsaken til dette er at ingen i tilstrekkelig grad har fulgt med på og sørget for at det ble utfakturert andelsavgift etter hvert som det ble innvilget byggetillatelse. Når andelsavgifter ikke har blitt fakturert, har det heller ikke blitt fakturert årsavgifter.

Styrets ansvar

TVA hadde avtale med en saksbehandler i kommunen om at hun skulle sørge for at andelsavgifter ble utfakturert etter hvert som det ble gitt byggetillatelse. Hun sa opp sin avtale med selskapet med virkning fra 1. august 2015. Samme år sank selskapets inntekter fra andelsavgiftene fra 3,9 mill. kroner i 2014 til 1,9 mill. kroner i 2015.

Styreleder som fungerte fram til 21. juni 2016 mener at saksbehandleren gjorde arbeidsoppgaver for selskapet på vegne av sin arbeidsgiver Tinn kommune, og at kommunen hadde ansvaret for å finne en erstatter når hun sluttet. Avtalen om utfakturering av andelsavgifter er inngått mellom saksbehandleren og TVA. Avtalen er

etter vår vurdering ikke en avtale mellom selskapet og kommunen om kjøp av tjenester knyttet til utfakturering på vegne av selskapet, jf. aksjeloven § 6-13 tredje ledd. Det innebærer at da saksbehandleren sa opp avtalen, var styret ansvarlig for å sørge for at oppgavene knyttet til utfakturering ble ivaretatt. Styret har ansvaret for at selskapets drift er i samsvar med lov, selskapets formål og vedtekter. Drift av vann og avløpsanlegg er selskapets formål, og andelsavgifter og årsavgift er inntekter som driften av vann- og avløpsanlegg genererer, og styret har ansvaret for andelsavgifter og årsavgifter blir utfakturert. Dette ansvaret har styret uavhengig av om selskapet har avtale med en annen part om å utføre arbeidet med å følge opp anleggsavgiftene.

Styret gav i september 2016 daglig leder en skriftlig advarsel for å ikke ha sørget for at andelsavgifter ble fakturert. Det innebærer at styret i denne perioden har fulgt opp andelsavgiftene bedre enn i det foregående styret. Oppsamlede andelsavgifter ble utfakturert etter styrets advarsel høsten 2016, men det ser ut at andelsavgifter ikke eller i liten grad ble utfakturert resten av 2016 og heller ikke i første halvår 2017. Vi mener derfor at styret ikke fulgte opp daglig leder i tilstrekkelige grad. Dersom styret hadde bedt om informasjon om hvor mye andelsavgifter som var utfakturert, ville styret ha sett at dette ikke var i orden.

Vi mener at styret i TVA i perioden juni 2015 til juni 2017 ikke har sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter har vært gjenstand for betryggende kontroll. Styret har ikke ført godt nok tilsyn med daglig leder og har ikke holdt seg orientert som selskapets økonomiske stilling i tilstrekkelig grad.

Daglig leders ansvar

Daglig leder har ansvaret for daglige drift av selskapet. Det ansvaret omfatter å sørge for at selskapet får de inntekter som selskapet har krav på. Det innebærer at daglig leder har ansvaret for at andelsavgifter og årsavgifter blir fakturert. Dette ansvaret hadde daglig leder også da saksbehandleren utførte arbeidet med andelsavgifter.

Vi mener daglig leder ikke har ivaretatt sitt ansvar når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter. Daglig leder burde av eget tiltak ha informert styret om andelsavgifter ikke ble utfakturert.

Bø 29. mai 2018

Telemark kommunerevisjon IKS

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i sak 36/17 og av kommunestyret i sak 149/17. Forvaltningsrevisjonen omhandler Tinn Vann og Avløp AS (TVA) som er 100 % eid av Tinn kommune.

Hjemmel for selskapskontroll er gitt i kommuneloven § 77 nr. 5, jamfør forskrift om kontrollutvalg kapittel 6. Hjemmel for forvaltningsrevisjon og innsyn i kommunen er gitt i kommuneloven § 77 nr. 4 og § 78 nr. 6, og forskrift om revisjon kapitel 3. Hjemmel for innsyn i kommunalt eide selskaper framgår av kommuneloven § 80.

1.2 Bakgrunn

Tinn Vann og Avløp AS ble opprettet i 1987. Selskapet er 100 % eid av Tinn kommune. Formålet til selskapet er¹:

Å forestå utbygging og drift av vann- og avløpsanlegg i forbindelse med turistutbygginger i Tinn kommune og hva som hermed står i forbindelse. I tillegg kan selskapet engasjere seg i utbygging av veg innenfor større turistområder.

Tinn kommunestyre vedtok i sak 16/16 at TVA skulle innlemmes i Tinn kommunes VA-avdeling ved teknisk enhet med virkning etter generalforsamling i 2017. Selskapet er ikke formelt avviklet enda, dette skal etter planen skje i løpet av første halvår 2018.

Avviklingsstyret oppdaget at andelsavgifter for ca. 10 mill. kr ikke var fakturert av selskapet i perioden 1.7.15 til 30.6.17. Tinn kommune som eier ønsket at forholdene skulle undersøkes nærmere i en forvaltningsrevisjon.

1.3 Problemstillinger og revisjonskriterier

Rapporten handler om følgende problemstillinger:

- **Hva er årsak til manglende fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?**

¹ Sist registrert i Brønnøysundregistrene 14.3.2007.

- **I hvilken grad har styret sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter er i gjenstand for betryggende kontroll?**
- **I hvilken grad har daglig leder ivaretatt sin rolle når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?**

Revisjonskriteriene² i denne forvaltningsrevisjonen er hentet fra aksjeloven. Kriteriene framgår under hver problemstilling nedenfor, og er nærmere omtalt i vedlegg 2 til rapporten.

1.4 Avgrensning

Vi har basert oss på kommunens egne funn når det gjelder omfanget av ikke utfakturerte inntekter. Vi har ikke gjort egne undersøkelser omkring dette. Vi vurderer heller ikke forholdet til reglene om selvkost, og vi har ikke undersøkt om beslutninger om avvikling og oppnevning av avviklingsstyre er i samsvar med aksjeloven.

Vi har vurdert selskapets ansvar for utfakturering av andelsavgifter etter at avtalen mellom Miland og selskapet ble avsluttet. Vi har ikke vurdert andre forhold rundt denne avtalen.

1.5 Metode og kvalitetssikring

Denne forvaltningsrevisjonen er utarbeidet på bakgrunn av skriftlig dokumentasjon og informasjon gitt i intervju.

Metode og tiltak for kvalitetssikring er omtalt nærmere i vedlegg 2 til rapporten.

1.6 Høring

Rapporten er sendt på høring til kommunen og til selskapet, jf. kontrollutvalgsforskriften § 15. Kommunens høringssvar ligger som vedlegg. Selskapet har ikke kommentert rapporten. I tillegg har tidligere daglig leder, og de to tidligere styrelederne som er omtalt her, fått rapporten til uttale før den er sendt til kontrollutvalget. Deres kommentarer blir lagt fram for kontrollutvalget.

Feil i rapporten påpekt i høringssvar og kommentarer er korrigeret.

² Revisjonskriterier er de regler og normer som gjelder innenfor det området vi skal undersøke. Revisjonskriteriene er grunnlaget for revisors analyser, vurderinger og konklusjoner. Revisjonskriteriene er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere samsvar, avvik eller svakheter.

2 Anleggsbidrag og årsavgifter

2.1 Organisasjon

I årene fra 2015 og fram til avviklingsstyret overtok sommeren 2017 hadde TVA ansatt daglig leder i 30 % stilling og driftsleder i 100 % stilling.

Selskapet hadde i tillegg inngått avtale med en saksbehandler (Else Marie Miland) i Tinn kommune om å utføre visse oppgaver for selskapet. Oppgavene skulle utføres utenfor ordinær arbeidstid. Ifølge avtale inngått mellom TVA og Miland inngått 6. mars 2013 var Milands oppgaver:

- Være mellomledd mellom kommunens byggesaksavdeling og TVA sitt regnskapskontor
- Ha oversikt over byggetillatelser som gis innenfor TVA side ansvarsområder
- Følge opp at det inngås avtale om avgifter mellom utbygger og TVA
- Sørge for at avgiftsberegning var i orden og levering til regnskapskontoret for fakturering
- Kontakt mot abonnenter og regnskapskontor ved spørsmål om avgifter
- Sende ut innkalling til og protokoll fra styremøter.

Etter avtalen skulle Miland godtgjøres med kr 46 000 i året for det arbeidet hun gjorde for selskapet. Miland sa opp avtalen med TVA med virkning fra 1. august 2015. Selskapet ansatte eller inngikk ikke avtale med andre for å utføre de arbeidsoppgavene som Miland hadde hatt ansvaret for, etter at Miland sa opp avtalen.

2.2 Andelsavgifter

TVA AS har ansvar for utbygging av vann- og avløpsanlegg i Gaustablikk/Kvitåvatn-området, på Skinnarbu og på Gjuvsjø. For å knytte seg til vann- og avløpsanlegget må fritidsboliger og næringsbygg betale andelsavgift. Tinn kommune eier renseanlegget og derfor må det også betales tilknytningsavgift og årsavgift til kommunen for avløp.

Kommunen og TVA har organisert dette slik at TVA AS krever inn andelsavgift og årsavgifter for både vann og avløp. Årsavgifter for avløp innkreves på vegne av kommunen, og overføres fra selskapet til kommunen. Andelsavgifter og årsavgift vann er selskapets inntekter. Hverken kommunen eller selskapet kan dokumentere at det foreligger en skriftlig avtale om tjenesteyting mellom selskapet og kommunen.

Innvilget byggetillatelse utløser kravet om å betale andelsavgift. Andelsavgiften beregnes ut fra antall m² som skal bygges. Det fremgår byggesaksvedtaket hvor stort areal det er gitt tillatelse til å bygge. Ordningen var slik at når byggesaksbehandler sendte ut byggesaksvedtaket til tiltakshaver, ble det samtidig sendt ut avtale om tilknytning og bruk av vann og avløpsnett. Avtalen var mellom TVA og tiltakshaver. Den skulle underskrives av daglig leder i TVA og tiltakshaver. Så lenge Miland arbeidet for selskapet, oppbevarte hun selskapets avtaler. Avtalene ble også lagt inn i kommunens sakssystem. Etter at hun sluttet, ble avtalene sendt til daglig leder.

Fram til 1. august 2015 sendte Miland fortløpende melding til selskapets regnskapskontor om andelsavgift og årsavgifter, beregnet ut fra det arealet som var oppgitt i byggesaksvedtaket. Tidspunktet for å begynne å fakturere ut årsavgifter ble som hovedregel satt seks måneder etter at byggetillatelsen ble gitt. Dersom utbyggerne ikke var ferdige med å bygge etter seks måneder, måtte de selv si fra til selskapets regnskapskontor slik at årsavgiftene fikk utsatt forfallsdato.

Tabell 1 Utvikling årsavgifter og andelsavgift

	2013	2014	2015	2016
Andelsavgifter	3 779 966	3 904 600	1 918 757	1 859 341
Salgsinntekter (årsavgifter)	2 308 948	2 752 837	2 859 852	3 079 278

Miland hadde mistanker om at faktureringen av andelsavgift hadde vært mangelfull i selskapet etter at hun sluttet, og sa ifra om dette til teknisk sjef. Hun husker ikke akkurat når hun sa fra om dette, men mener at det skjedde etter at avviklingsstyret overtok. Miland fikk da i oppgave å gjennomgå alle byggesakene for den aktuelle perioden. Resultatet av gjennomgangen ble at andelsavgifter for perioden fra 1. juli 2015 til 1. juli 2017 for i alt kr 10 121 728 ble etterfakturert. Andelsavgiftene fordeler seg slik:

- For perioden fra 1.7.15 til 31.12.16: kr 5 723 248
- For perioden fra 1.1.17 til 30.6.17: kr 4 398 480

Hverken kommunen eller selskapet har beregnet hvor mye årsavgifter som har blitt etterfakturert.

Vi har fått liste som viser hvor mange byggetillatelser som ble innvilget i denne perioden uten at andelsavgift ble utfakturert. Tillatelser til påbygg og garasjer kommer i tillegg til tallene i tabellen under.

Tabell 2 Antall byggetillatelser

2. halvår 2015	1. halvår 2016	2. halvår 2016	1. halvår 2017
2	10	22	52

Miland oppdaget også at åtte årsavgifter var stoppet utfakturert i 2015, uten at noen visste hvem som hadde stoppet dem eller hvorfor. Utfaktureringen av disse årsavgiftene er nå i gang igjen. Miland tror at årsavgiften ble stoppet fordi utbygger ikke var ferdig med å bygge, og så var det ingen husket på starte å fakturere årsavgifter til disse kundene igjen. Vi har ikke gjort ytterligere undersøkelser av dette.

2.3 Avtaler

TVA opplyser at selskapet har tre avtaler med utbyggere om å ikke betale hele andelsavgiften ved byggestart. Dette er:

- Gnr 120/bnr 333 (Colombi Eiendom AS) – Byggetillatelse gitt 23. juli 2015. Ifølge avtalen skal 50 % av beregnet avgift for bygningsmassen betales innen 30 dager etter at igangsettingstillatelse er gitt. Resterende andelsavgift skal betales innen 30 dager etter at brukstillatelse er gitt. Det foreligger avtale som er underskrevet av TVA ved Birger Hovden og av utbygger.
- Gnr 120/bnr 335 (Gaustatoppen Hytteutvikling AS) – Byggetillatelse gitt 27. mai 2016. Avtaledokumentet sier at 50 % av beregnet avgift for bygningsmassen skal betales innen 30 dager etter at igangsettingstillatelse er gitt. Resterende andelsavgift skal betales innen 30 dager etter at brukstillatelse er gitt. Det foreligger ikke avtale som er underskrevet av partene.
- Gnr 119/bnr 154 (Gaustatoppen Lodge) – Byggetillatelse gitt 21. juni 2016. Ifølge avtalen skal 50 % av beregnet avgift for bygningsmassen betales innen 30 dager etter at igangsettingstillatelse er gitt. Resterende andelsavgift skal betales innen 30 dager etter at brukstillatelse er gitt. Ved trinnvis ferdigstilling gjelder fristen for det areal som det til enhver tid er gitt brukstillatelse for. Det foreligger avtale som er underskrevet av TVA ved Birger Hovden og av utbygger.

TVA har ikke oversikt over hvordan disse avtalene er fulgt opp.

3 Styrets rolle

I hvilken grad har styret sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter er i gjenstand for betryggende kontroll?

3.1 Revisjonskriterier

Styrets ansvar for forvaltningen av selskapet

Aksjeloven § 6-12 regulerer styrets ansvar for forvaltningen av selskapet. Styrets forvaltningsansvar innebærer at styret skal se til at selskapets drift er i samsvar med lovgivningen, med vedtektene, særlig virksomhetens formål, og de vedtak som treffes av generalforsamlingen. Forvaltningsansvaret innebærer også at styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret skal holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling, og påse at selskapets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er i gjenstand for betryggende kontroll.

Tinn kommunes eierstrategi fra 2008 sier at styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor rammene som er gitt av eieren. I denne rollen bør styret ta føringen i diskusjoner om strategiske veivalg for selskapet.

Aksjeloven sier at i den grad det er nødvendig, skal styret fastsette planer og budsjett for selskapets virksomhet. Styret kan fastsette retningslinjer for virksomheten, f.eks. instruksjoner som beskriver roller og ansvar og arbeidsdeling mellom styret og daglig leder, rapporteringsrutiner m.m. Ifølge *Retningslinjene for utøvelse av Tinn kommunes eierrolle* bør styret

- fastsette årlig plan for gjennomføring for sitt arbeid med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring, og
- utarbeide på plan eget arbeid om egen kompetanseutvikling, samt evaluere egen virksomhet.

Styrets tilsynsansvar

Styret skal føre tilsyn med selskapets daglige ledelse, jf. aksjeloven § 6-13.

Tilsynsansvaret er i praksis ansvaret for de oppgavene som ligger under daglig leder. Dette er en av styrets primære oppgaver. Hvor omfattende tilsynsplikten er, varierer med selskapets virksomhet: størrelse, kompleksitet, om virksomheten går godt eller dårlig, hva slags risiko virksomheten medfører, hvordan internkontrollen er organisert m.v. Dersom virksomheten går dårlig, bør styret holde seg ekstra godt orientert.

Tinns eierskapsstrategi sier at et kompetent styre skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller for virksomhetens ledelse. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsettinger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Styret må i forlengelsen av kontrollfunksjonen vurdere selskapets ledelse og endringer i denne.

Ifølge aksjeloven § 6-13 kan styret fastsette instruks for daglig leder. En generell instruks til daglig leder kan typisk inneholde regler om hva som skal legges fram for styret til beslutning, hva som skal legges fram til orientering, og hvilke oppgaver daglig leder kan delegere. Ifølge tredje ledd plikter styret å sørge for at avtaler mellom selskapet og eneaksjonær nedtegnes skriftlig.

Styrets saksbehandling

Det skal føres protokoll over styrebehandlingen. Protokollen skal som et minimum angi tid og sted, deltakere, behandlingsmåten og styrets beslutninger, jf. asl § 6-29 nr. 1. Styreprotokollene skal signeres av alle medlemmer som har deltatt i styrebehandlingen, og oppbevares i hele selskapets levetid, jf. asl § 6-29 nr. 3.

Styret skal behandle saker i møte, med mindre styrets leder finner at saken kan forelegges skriftlig eller behandles på en annen betryggende måte.

Tinns eierstrategi sier at styrelederen har et særlig ansvar for å sikre at arbeidet i styret fungerer godt. Videre bør det legges opp til en møtefrekvens som sikrer at styret kan ivareta sine funksjoner på en best mulig måte.

Revisjonskriterier:

- Styret skal se til at selskapets drift er i samsvar med lovgivningen, vedtektene, og andre relevante vedtak.
- Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.
- Styret skal føre nødvendig tilsyn med selskapets daglige ledelse.
- Styret kan fastsette styreinstruks og instruks for daglig leder.
- Styret må ha en møtefrekvens som sikrer at styret kan ivareta sine funksjoner på en best mulig måte.
- Styret skal sørge for at avtaler mellom selskapet og Tinn kommune nedtegnes skriftlig.
- Styret har ansvar for at det føres protokoll for styrebehandlingen som oppbevares i selskapets levetid.

3.2 Styret i TVA AS

Vedtektene sier at TVA AS skal ha et styre bestående med fem medlemmer med personlige varamedlemmer.

	Generalforsamling 22.6.15	Generalforsamling 21.6.16	Generalforsamling 21.6.17
Styreleder	Alf Olav Bjørtuft	Jan Olaf Opsahl	Karin Rø
Nestleder	Jan Olaf Opsahl	Per Løitegaard	
Medlem	Jan Erik Fjellstad	Jan Erik Fjellstad	Finn Arild Bystrøm
Medlem	Per Løitegaard	Gro Synnøve Brekka	
Medlem	Gro Synnøve Brekka	Karin Rø	

Det fremgår av protokollen fra generalforsamlingen i 2017 at ble det valgt et avviklingsstyre bestående av tre medlemmer med Kaja Torjussen som leder av avviklingsstyret. Kommunen opplyser at protokollen fra generalforsamlingen er feil, og at det i realiteten ble valgt et styre med to medlemmer med Karin Rø som styreleder.

Det er ikke utarbeidet styreinstruks. Se punkt 4.2 om instruks og arbeids- og ansvarsoppgaver for daglig leder.

3.3 Styrets saksbehandling

Møtefrekvens

Vi har ikke fått styreprotokoller for 2015, 2016 og første halvdel av 2017 fra selskapet. Det uklart i hvilken grad styreprotokoller fra denne perioden er oppbevart, jf. pkt. 4.2. De protokollene som er listet under, har vi fått fra Bjørtuft og Opsahl. Ifølge Bjørtuft og Opsahl har det vært flere styremøter i denne perioden enn dette, men de har ikke spart på dokumentasjonen etter at de gikk ut av styret.

Styresakene i de styreprotokollene vi har mottatt er ikke fortløpende nummerert, det innebærer at vi ikke kan si noe om hvor mange saker som styret har behandlet på ett år. Vi har ikke fått innkalling til styremøter, og heller ikke selve styresakene. Én styreprotokoll er ikke underskrevet, de andre er bare underskrevet av styreleder. Det fremkommer av protokollene hvem som har møtt på styremøtet. Bortsett fra i én protokoll, går sted for styremøtet fram av protokollen.

Tabell 3 Oversikt over styremøter

Styremøter	Saker
19. desember 2015	1. Økonomiske vurderinger 2. Eventuelt
30. august 2016	1. Økonomi 2. Djupetjønn 3. Eventuelt
14. september 2016	1. Djupetjønn 2. Eventuelt
14. desember 2016	1. Økonomirapport per 21-11 2016 2. Status andelsavgifter 3. Budsjett 2017 4. Eventuelt
15. august 2017	1. Oppnevning av daglig leder i avviklingsperioden 2. Rutiner for innkreving av utestående fordringer 3. Vedr. virksomhetsoverdragelse

Bjørntuft opplyser at i 2015 hadde styret møter 1. juni og 19. desember. Første styremøte i 2016 var 26. juni. Han sier at det var innkalling med sakliste til møtene og at det ble skrevet protokoller, videre var rapportering om økonomi fast sak i alle styremøter.

Opsahl sier at i den perioden han var styreleder hadde de styremøter etter behov.

Begge tidligere styreledere sier at de hadde hyppig kontakt med daglig leder enten på telefon eller epost utenom styremøtene.

Andelsavgifter i årsberetning og årsregnskap

Opsahl og Hovden sier at styret ikke behandlet saker som sa noe om hvor mange hytter til det ble gitt byggetillatelse til. Det var aldri praksis for at slik informasjon ble rapportert til styret. Slik informasjon ble heller ikke brukt som grunnlag for å utarbeide budsjettet for selskapet.

Utviklingen i andelsavgifter blir ikke omtalt i styrets beretning for 2015 eller for 2016. Det kan ikke leses direkte ut av årsregnskapene for 2015 og 2016 hvor mye andelsavgifter som er utfakturert. I note 3 Varige driftsmidler i årsregnskapet står det at andelsavgifter blir nedskrevet på aktiverte anleggsmidler inntil anlegget er nedskrevet. Man kan lese ut av noten hvor mye som er nedskrevet, men for 2015 og

2016 er deler av anleggsavgiftene avsatt til dekning av renteutgifter og lån. Totalt utfakturerte andelsavgifter for disse årene fremkommer derfor ikke av årsregnskapet.

Selskapets revisor har ikke hatt noen kommentarer til dette.

3.4 Utfakturering av andelsavgifter

1. august 2015 til 21. juni 2016

Bjørtuft var styreleder da Miland sluttet i selskapet. Bjørtuft sier at selskapet ikke vurderte å ansette andre til gjøre de arbeidsoppgavene som hun hadde gjort. Bjørtuft sier at dette ble diskutert i styret. Ifølge protokoll fra styremøte 19. desember 2015 gjorde styret følgende vedtak under eventuelt:

Daglig leder tar kontakt med plansjef Dagfinn Jaren om problematikken rundt at Else Marie har sluttet.

Bjørtuft sier at styret hadde sitt neste møte 26. juni 2016 i forkant av generalforsamlingen. Oppfølgingen av Hovdens samtale med plansjefen ble ikke styrebehandlet. Ifølge Bjørtuft rapporterte Hovden til ham at han hadde snakket med kommunen om dette, og at han hadde fått forsikringer om at Milands oppgaver var ivaretatt.

Bjørtuft mener at avtalen med Miland ikke er en ansettelsesavtale, men en avtale om kompensasjon for merarbeid som en ansatt i kommunen gjør på vegne av sin arbeidsgiver, dvs. på vegne av Tinn kommune.

Han skriver i epost til oss:

Avtalen er ikke knyttet opp mot Else Marie som en arbeidsinstruks, men angir hva hun skal bidra med i samarbeidet mellom TVA og hennes arbeidsgiver Tinn Kommune. Det er Tinn Kommunes ansvar at arbeidsoppgavene blir gjennomført og har ett soleklart ansvar for å finne eventuell erstatting for Else Marie dersom hun slutter i sin stilling i Kommunen eller skulle ha andre arbeidsoppgaver.

Bjørtuft skriver videre i eposten:

Oppfølgingen fra kommune har i etterkant vært helt fraværende og det er helt tydelig skjedd en alvorlig glipp i kommunenes plikter ovenfor TVA. På den annen side har TVA ikke vært tydelige nok til å påpeke den svikt kommunen har begått ovenfor TVA spesielt mht den avtalte kommunikasjonen mellom

Byggesak og TVAs regnskapskontor. Jeg vet at Daglig leder har hatt oppfølgingsmøter med representanter fra Byggesaksavdelingen for å etterlyse og bli informert om byggetillatelse som er avgiftsbelagt, men fått mangelfulle tilbakemeldinger og opplysninger.

Jeg beklager på det sterkeste at TVA i min styrelederperiode ikke fikk anledning til å utfakturere de rettmessige krav vi hadde på tilknytningsavgifter som følge av manglende avgiftsunderlag. Jeg tar også på meg ansvar for at vi i den angitte periode (2015-2016) ikke førte tilstrekkelig kontroll med at Byggesaksavdelingen i kommunen ikke gjorde hva som var avtalt med hensyn til å fremskaffe daglig leder og regnskapskontoret til TVA nødvendig avgiftsgrunnlag for fakturering.

Bjørtuft sier i møte at han ikke så nedgangen i utfakturerte andelsavgifter på 2 mill. kr fra 2014 til 2015 som bekymringsfull. Han satte ikke nedgangen i sammenheng med at Miland hadde sluttet. Bjørtuft mener at daglig leder gjorde så godt han kunne når det gjaldt andelsavgiftene.

21. juni 2016 til 21. juni 2017

Opsahl sier at han 29. august 2016 fikk en bekymringstelefon om manglende utfakturering av andelsavgifter i Gaustaområdet. Telefonen kom ifra en person som ikke hadde tilknytning til plan- og byggekantoret i kommunen. Opsahl skriver i epost:

Jeg tok samme dag kontakt med vår regnskapskontor og plan og bygg kontor og fikk bekreftet bekymringsmeldingen og deretter tok et møte med daglig leder som innrømmet at ikke alt var som det skulle være. Daglig leder TVA ble deretter innkalt til et styremøte der saken ble diskutert og daglig leder bekreftet samme opplysninger gitt til meg tidligere. Han forlot deretter møtet og styret diskuterte saken med resultat at daglig leder ville få en skriftlig advarsel og 1 måned til å ordne opp ved at han også skulle ta kontakt med en person på plankantoret for i samarbeid løse problemet med manglende fakturering.

Dette ble gjort og tilbakemelding til styret var at dette var ordnet med utsendelse av manglende fakturering. I samtaler med daglig leder ble vi forsikret at alt var slik som styret hadde forlangt at det skulle være.

I styremøte i TVA 14. september 2016 ble følgende vedtak fattet:

System for intern kontroll av fakturerte andelsavgifter i Gaustaområdet skjerpes slik at styret i TVA til enhver tid kan følge med utviklingen. Første oversikt skal presenteres ved neste styremøte.

Ansvarlig: Daglig leder.

Daglig leder fikk i samme møte en skriftlig advarsel for ikke å hatt kontroll på interne rutiner angående innkreving av andelsavgifter i Gaustaområdet.

I styremøtet 14. desember blir følgende protokollert:

Status andelsavgifter ble gått igjennom fra daglig leder hvor det ut fra liste er sendt ut til innbetalinger for ca. 2 mill. kr. Det skal følges opp videre, men årstiden tilsier ikke så stor aktivitet.

Opsahl avslutter sin epost med:

Jeg er mildt sagt overrasket over opplysninger om at det var fakturert ytterligere 10 mill. kroner som daglig leder ikke kjente noe til. Dette er opplysninger som noen ukjent av hvilken årsak valgte å ikke bringe videre til styret eller til daglig leder. Dette måtte være kjent av «noen» i den perioden vi fungerte, men valgte ikke å informere oss, men ventet til avviklingsstyret startet sitt arbeide.

3.5 Revisors vurdering

Vi har lite dokumentasjon av styrets arbeid i de årene som denne forvaltningsrevisjonen omfatter. Vi har bare snakket med styreledere fra denne perioden, og det er ikke gitt at deres synspunkter representerer hele styrets. Vi kan derfor ikke med sikkerhet uttale oss om styrets møtefrekvens eller saksbehandling. Basert på de styreprotokollene vi er forelagt og informasjon gitt av tidligere styreledere, virker saksbehandlingen lite formell. Kravet om signering av styreprotokoller er ikke oppfylt.

Selv om det er naturlig at det er daglig leder som har det praktiske ansvaret for at selskapets arkiv er i orden, har styret overordnede ansvaret for at protokoller fra styremøtene blir forsvarlig oppbevart. Vi mener at styret ikke har sikret at selskapet har hatt en forsvarlig arkivordning i disse årene.

Styret har ansvaret for at selskapets drift er i samsvar med lov, selskapets formål og vedtekter. Drift av vann og avløpsanlegg er selskapets formål, og andelsavgifter og årsavgift er inntekter som driften av vann- og avløpsanlegg genererer. Styret har

ansvar for andelsavgifter og årsavgifter blir utfakturert. Dette ansvaret har styret uavhengig av om selskapet har avtale med en annen part om å utføre arbeidet med å følge opp anleggsavgiftene.

I følge aksjeloven skal styret sørge for at avtaler mellom aksjeeier og selskap er skriftlige, jf. aksjeloven § 6-13 tredje ledd. Siden TVA utfører oppgaver for kommunen ved å utfakturere årsavgifter for avløp, skulle det ha vært inngått en skriftlig avtale om dette. Dette er Tinn kommunes avgifter, og kommunen har også et ansvar for å sørge for at utfaktureringen av deres inntekter er under betryggende kontroll, jf. kommuneloven § 23 andre ledd.

Det foreligger en avtale mellom selskapet og Miland. Avtalen regulerer hvilke arbeidsoppgaver Miland skal utføre, og hvor mye hun skal godtgjøres med. Avtalen er etter vår vurdering ikke en avtale mellom selskapet og kommunen om kjøp av tjenester knyttet til utfakturering på vegne av selskapet, jf. aksjeloven § 6-13 tredje ledd. Det innebærer at da Miland sa opp avtalen, var styret ansvarlig for å sørge for at oppgavene knyttet til utfakturering ble ivaretatt.

Vi mener at styret i perioden juni 2015 til juni 2016, ikke sørget for at arbeidet med andelsavgifter var under betryggende kontroll. Styret diskuterte situasjonen etter at Miland sluttet i desember 2015 og daglig leder fikk i oppdrag å kontakte kommunen om dette. Deretter gikk det mer enn seks måneder før neste styremøte. Vi mener styret ikke fulgte opp daglig leder og denne oppgaven i tilstrekkelig grad. Dersom styret hadde bedt om å bli forelagt ny avtale om utfakturering av andelsavgifter, eller bedt om informasjon om hvor mye andelsavgifter som var utfakturert, ville styret raskt ha sett at dette ikke var i orden. Etter vårt syn burde styret ha reist spørsmål om nedgangen i andelsavgifter fra 2014 til 2015.

Styret som fungerte i perioden juni 2016 til juni 2017, gav daglig leder en skriftlig advarsel for å ikke hatt kontroll på interne rutiner for innkreving av andelsavgifter. Som en følge av at styret tok opp saken, ble andelsavgifter fra siste år utfakturert. Vi mener likevel at styret ikke fulgte opp daglig leder i tilstrekkelig grad. På bakgrunn av de manglene som ble avdekket ved styrets behandling, ville det være naturlig med en tettere oppfølging av saken videre, i form av rapportering fra daglig leder eller andre tiltak. Vi mener derfor at styret som fungerte i perioden juni 2016 til juni 2017 heller ikke sikret at arbeidet med andelsavgifter var under betryggende kontroll.

Vi stiller spørsmål ved kvaliteten av økonomirapporteringen i selskapet. Selskapets inntekter (årsavgifter og andelsavgifter) avhenger av hvor mange byggetillatelser som blir gitt. Etter vårt syn burde styret ha sørget for at informasjon om byggeaktiviteten i

TVA's «områder» inngikk i rapporteringen til styret. Vi mener at styret ikke i tilstrekkelig grad har holdt seg orientert om selskapets økonomiske stilling.

Slik informasjon fremgår heller ikke i styrets beretning eller årsberetning. Det betyr at styret ikke har rapportert om denne aktiviteten i selskapet til eier.

4 Daglig leders rolle

4.1 Revisjonskriterier

I følge aksjeloven § 6-14 skal daglig leder stå for den daglige ledelse av selskapets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Det omfatter å sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning. Daglig leder kan imidlertid avgjøre en sak etter fullmakt fra styret eller når saken haster. I så fall skal styret snarest underrettes om avgjørelsen.

Daglig leder skal forberede saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder. En sak skal forberedes og fremlegges slik at styret har et tilfredsstillende behandlingsgrunnlag, jf. aksjeloven 6-20.

Daglig leder plikter å rapportere til styret, enten i møte eller skriftlig, om selskapets stilling, resultatutvikling og virksomhet, jf. aksjeloven § 6-15. Daglig leder skal minst hver fjerde måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling. Rapporteringsplikten innebærer en mer omfattende rapportering enn en regnskapsrapport. I forarbeidene til aksjeloven står det at kravene til redegjørelsens innhold varierer bl.a. med sakens viktighet og styrets tidligere kjennskap til saken, jf. Ot.prp. nr. 23 (1996-97) kap. 1. Omfanget av rapporteringen må være slik at styret gis en rimelig mulighet til å kunne vurdere daglig leders arbeid og selskapets stilling.

I hvilken grad har daglig leder ivaretatt sin rolle når det gjelder fakturering av andels- og årsavgifter?

- Daglig leder skal stå for den daglige ledelse av selskapets virksomhet.
- Daglig leder skal avklare med styret saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning.
- Daglig leder plikter å rapportere til styret, enten i møte eller skriftlig, om selskapets stilling, resultatutvikling og virksomhet. Rapporteringen skal ha et slikt omfang at styret kan vurdere daglig leders arbeid og selskapets stilling.

4.2 Daglig leder

Ansettelse og fullmakter

Birger Hovden var ansatt som daglig leder i TVA i 30 % stilling fra 1. juni 2012 til 30. september 2017. Ifølge instruks fra 31.5.2012 underskrevet av tidligere daglig leder av TVA er daglig leders ansvarsområde og arbeidsoppgaver:

- Arbeidsgiveransvar for selskapets ansatte
- Økonomisk ansvar
 - o Driftsbudsjett
 - o Investeringsprogram/budsjett
 - o Anvise fakturaer
 - o Økonomioppfølging i samarbeid med regnskapskontor
- Fagansvar, herunder å ta avgjørelser i daglig drift
- Saksbehandling
 - o Skrive saker til behandling i styret
 - o Kalle inn til styremøter
 - o Være sekretær for styret
 - o Skrive protokoller fra styremøtet
 - o Kontakt med kunder, tlf., epost, brev
 - o Undertegne avtaler med abonnenter
 - o Arkivering av dokumenter

Etter hva vi er kjent med, har ikke styret andre instruks for daglig leder enn det som er gjengitt over.

Saksbehandling og arkiv

Hovden sier at han skrev innkallinger til og protokoller fra styremøter. Innkallinger og protokoller ble skrevet på en PC han disponerte som daglig leder i TVA. Når han sluttet som daglig leder ble alt på PC-en slettet av kommunen. Hovden sier at hadde en mappe med dokumenter om selskapet, men den mappen ble borte da han mistet kontoret han disponerte på Torvet 2. Dette skjedde i januar/februar 2017. Tinn kommune sier i sitt hørings svar at alle permer som stod på tidligere daglig leders kontor, nå står lagret i kommunens lokaler på Torvet 2. Dette er dokumenter som vi ikke fikk tilgang til da vi bad kommunen og selskapet om informasjon til denne selskapskontrollen.

Miland oppvarte TVA's avtaler i den tiden hun jobbet for selskapet, jf. pkt. 2.2. Når hun sluttet ble signerte avtaler sendt til daglig leder. Hovden sier at han ikke alltid fikk de signerte avtalene tilbake.

Utfakturering av andelsavgifter

Hovden sier han ikke blandet seg bort i den jobben som Miland gjorde med andelsavgiftene. Han sier at det ble et gap etter at Miland sluttet, og han mener at han nok ikke fulgte godt nok opp da. Etter vedtaket i styret 19. desember, tok han kontakt med ledelsen i kommunen. Han fikk beskjed at om de skulle komme tilbake til saken. Siden han ikke hørte noe, gikk han ut fra at ting var i orden, og fulgte ikke mer opp.

Etter at Hovden hadde fått pålegg av styret om å rydde opp i andelsavgiftene høsten 2016, fikk han liste over byggetillatelser som var gitt fram til 18. august 2016. Det resulterte i at ca. 20 andelsavgifter ble utfakturert. Hovden skjønner ikke hvorfor det ble funnet byggetillatelser der det ikke var utfakturert andelsavgift fra perioden fra juli 2015 til 18. august 2016. De burde ha vært på den listen som han fikk av planavdelingen.

Avtalene mellom TVA og utbygger som Hovden signerte, inneholder ikke opplysninger om bygningsareal. Han kunne derfor ikke beregne andelsavgiften på bakgrunn av avtalen. Hovden sier at han hadde en avtale med en byggesaksbehandler om å få informasjon, men denne saksbehandleren var mye borte fra jobb.

Vi har spurt enhetsleder for plan, landbruk og miljøvern om hvilke avtaler formelle eller uformelle enheten har hatt med TVA/Hovden. Han sier.

Planavdelinga sin kontakt med TVA er knytt til kva som er nødvendig for å gjennomføre byggesaksbehandling. Etter pbl § 27-2 må eigedomar vere sikra avløp. Da må det vere signerte avtaler mellom eigar og TVA for at pbl § 27-2 skal vere oppfylt. Kommunen har teke på seg ansvaret for å skrive ut avtaleformular under behandling av byggesøknadar og sende dei til tiltakshavar for underskrift.

Det har ikkje vore avtala anna med Birger Hovden enn at han får mottekne avtaler til signering og at han returnerer signerte avtaler til hyttebygger med kopi til planavdelinga. Dette har vore opplevd som relativt uryddig.

Avtaler med utbyggere om å dele opp andelsavgiften

Det fremgår ikke av oppstillingen av daglig leders arbeids- og ansvarsoppgaver over, hvilke fullmakter han har til å inngå slike avtaler. Bjørtuft sier at han og Hovden gjorde avtaler med utbyggere om i fellesskap. Bjørtuft sier at daglig leder hadde ikke fullmakt til å inngå slike avtaler alene, men det var daglig leders ansvar å følge opp avtalene.

Hovden sier også at han aldri har hatt fullmakt til å inngå slike avtaler med utbyggere alene. Avtaler ble alltid inngått sammen med styreleder.

Både Bjørtuft og Hovden husker at de var med å inngå avtalene Colombi Eiendom AS og Gaustatoppen Hytteutvikling AS. Bjørtuft kjenner ikke til avtalen med Gaustatoppen Lodge. Hovden sier at denne avtalen var en videreføring av en gammel avtale som tidligere daglig leder hadde inngått. Han ble forelagt avtalen i juni 2017 (avtalen er signert i 14. juni 2017). Vi har ikke gjort ytterligere undersøkelser om denne avtalen.

4.3 Revisors vurdering

Daglig leder har ansvaret for daglige drift av selskapet. Det ansvaret omfatter å sørge for at selskapet får de inntekter som selskapet har krav på. Det innebærer at daglig leder har ansvaret for at andelsavgifter og årsavgifter blir fakturert. Dette ansvaret hadde daglig leder også da Miland utførte arbeidet med andelsavgifter.

Vi mener at Hovden ikke har oppfylt sitt ansvar som daglig leder for at andelsavgifter ble utfakturert etter juli 2015. Etter pålegg fra styret ble det ryddet opp i ubetalte andelsavgifter høsten 2016. Det ser ut som om denne gjennomgangen omfattet de fleste byggetillatelsene som var gitt 2. halvår 2015 og 1. halvår 2016, men at svært lite ble utfakturert 2. halvår 2016 og 1. halvår 2017, jf. tabell 2. Dersom Hovden fant det for vanskelig å følge opp byggetillatelser og sørge for at andelsavgifter ble utfakturert, burde dette vært rapportert til styret.

Vi mener avtaler om å dele opp andelsavgifter i utgangspunktet er saker som er av uvanlig art, dvs. slike saker som daglig leder må avklare med styret. Basert på den informasjonen vi har fått, er slike avtaler inngått av styreleder og daglig leder i fellesskap. Vi mener derfor at Hovden har opptrådt i samsvar med aksjeloven i disse sakene.

Vi mener at daglig leder har ansvaret for selskapets arkiv og for at styreprotokoller er forsvarlig oppbevart og tilgjengelig. Ifølge høringsvaret har kommunen dokumentasjon om selskapet fra tidligere daglig leders kontor. Vi har ikke fått tilgang til denne dokumentasjonen, og det er beklagelig. Vi kan derfor ikke med sikkerhet

uttale oss om daglig leders rapportering til styret. Vi viser til vurdering under punkt 3.5 om fravær av rapportering av byggeaktivitet i TVA's område og om økonomi-rapportering.

5 Konklusjon

Hva er årsak til manglende fakturering av andelsavgift og årsavgifter?

TVA har ikke fakturert ut andelsavgifter for 10,1 mill. kr i perioden juli 2015 til juli 2017. Årsaken til dette er at ingen i tilstrekkelig grad har fulgt med på og sørget for at selskapet utfakturerte andelsavgift etter hvert som kommunen innvilget byggetillatelser.

Kommunen har valgt å legge ansvaret for utfakturering av årsavgift for avløp i TVA's «områder» til TVA. Utfakturering av årsavgifter for vann og avløp skjer først etter at andelsavgift er utfakturert.

I hvilken grad har styret sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter er i gjenstand for betryggende kontroll?

Vi mener at styret i TVA i perioden juni 2015 til juni 2017 ikke har sikret at selskapets fakturering av andelsavgifter og årsavgifter har vært gjenstand for betryggende kontroll. Styret har ikke ført godt nok tilsyn med daglig leder og ikke holdt seg orientert som selskapets økonomiske stilling i tilstrekkelig grad.

I hvilken grad har daglig leder ivaretatt sitt ansvar når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter?

Vi mener daglig leder ikke har ivaretatt sitt ansvar når det gjelder fakturering av andelsavgifter og årsavgifter. Daglig leder burde ha informert styret om andelsavgifter ikke ble utfakturert.

Litteratur og kildereferanser

Lover og forskrifter

- Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Forskrift 15. juni 2004 nr. 905 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.
- Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper.

Offentlige dokument

- Ot.prp. nr. 23 (1996-97): Om lov om aksjeselskaper (aksjeloven) og lov om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven)

Tabelloversikt

Tabell 1 Utvikling årsavgifter og andelsavgift.....	4
Tabell 2 Antall byggetillatelse	5
Tabell 3 Oversikt over styremøter	9

Vedlegg

Vedlegg 1: Høringsuttalelse fra kommunen

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring

Vedlegg 1: Høringsuttalelser

TINN KOMMUNE
Rådmann

TELEMARK KOMMUNEREVISJON IKS
Postboks 2805
3702 SKIEN

U.off. ihht: Offl. § 5

Att.: Anne Hagen Stridsklev

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	2017/5650-17	Rune Engelhult, tif.	033	27.05.2018

Selskapskontroll Tinn Vann og Avløp AS - Uttale fra eierrepresentant

Vi viser til mottatt utkast til forvaltningsrevisjonsrapport med selskapskontroll av Tinn vann og avløp AS.

Til faktaopplysningene i rapporten har vi følgende merknader:

Det står at Else Marie Miland er byggesaksbehandler. Hun har tittel saksbehandler og har aldri behandlet byggesaker.

I pkt. 2.1 fjerde avsnitt bør det presiseres at Else Marie Miland utførte oppgavene utenfor ordinær arbeidstid.

I pkt. 2.2 andre avsnitt: Tilknytningsavgifter til kommunen blir fakturert av kommunen sammen med byggesaksgebyr. Årsavgift for kloakk for kommunen har blitt fakturert av TVA og overført kommunen 2 ganger pr. år.

Videre i andre avsnitt på side 4 første setning: stryk ordet *tilknytningsavgift*. Siste setning: endre *stoppet* til *utsatt forfallsdato*.

I pkt. 3.2 i rapporten framgår det at det er ukjent hvorfor Kaja Thorjussen ikke lenger er en del av TVA AS sitt avviklingsstyre. Generalforsamlinga i 2017 valgte Thorjussen uten at hun var spurt om å sitte i styret. Hun takket nei til vervet. Situasjonen ble løst ved at Karin Rø ble spurt om å rykke opp som styreleder. Dette ble ikke formalisert i ekstraordinær generalforsamling.

I pkt. 3.5 fjerde avsnitt: stryk ordet *tilknytnings*-(avgift).

I pkt. 4.2 om saksbehandling og arkiv: Alle permer som sto på kontoret etter daglig leder står lagret i kommunens lokaler på Torget 2.

Når det gjelder de signerte avtalene: Avtalene ble sendt ut i to eksemplar fra byggesaksbehandler. Begge skulle i retur til daglig leder for undertegning. Ett eksemplar ble så sendt til tiltakshaver. Dersom daglig leder ikke fikk signerte avtaler skulle de pures opp.

Postadresse: Postboks 14, 3661 Rjukan
E-post: Postmottak@tinn.kommune.no
Hjemmeside: www.tinn.kommune.no

Telefon: 35 08 26 00
Telefaks: 35 08 26 05

Org.nr: 00864963552
Bankgiro skatt: 6345.06.08264

Pkt. 5 andre avsnitt: stryk ordet *tilknytningsavgift* to ganger.

I oversendelsesbrevet blir det bedt spesielt om å vurdere offentlighet av hele eller deler av rapporten. Tinn kommune er opptatt av åpenhet og meråpenhet. Samtidig er det viktig å unnta de opplysningene som skal unntas fra offentlighet. Rapporten inneholder opplysninger om hvordan styret har håndtert en personalsak. Tinn kommune har vurdert dette etter offentlighetslovens §11 og forvaltningslovens § 13 om taushetsplikt.

Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet har i departementsinterne saker blant annet uttalt:

Fordi offentlige tjenestemenn er satt til å ivareta allmennhetens interesser, må det settes snevrere grenser for taushetsplikten vedrørende vedkommendes arbeidsforhold enn det som ellers gjelder. Taushetsplikt foreligger derfor trolig bare så langt opplysningene angår forhold av en slik art at de er egnet til å karakterisere NN som person. (jnr 1869/86 E)

Selve det forhold at vedkommende har gjort seg skyldig i et straffbart forhold i tjenesten og hvilke reaksjon dette har medført (såvel strafferettslig som administrativt), omfattes etter Lovavdelingens oppfatning ikke av taushetsplikten. (jnr 3098/82 E)

Ut fra dette kan Tinn kommune ikke se at det er grunnlag for å unnta hele eller deler av dokumentet for innsyn.

Med hilsen

Bjorn Sverre Sæberg Birkeland
ordfører

Rune Engehult
rådmann

Brevet er signert og godkjent elektronisk og inneholder derfor ingen signatur.

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring

Den praktiske gjennomføringen

Forvaltningsrevisjonsprosjektet startet opp ved oppstartbrev med forespørsel av informasjon til Tinn kommune 28. februar 2018. Vi fikk svar 20. april og arbeidet med forvaltningsrevisjonen startet opp uken etter.

Vi har bedt om å få styresaker fra selskapet 1.1.2015 frem til d.d, og annen informasjon som er relevant for kontrollen.

Vi har intervjuet med Alf Olav Bjørtuft og Jan Olaf Opsahl som var styreledere i TVA i 2015, 2016 og første halvår 2017. Vi har også intervjuet med Birger Hovden som var daglig leder i selskapet i denne perioden. Intervjuene er etterfulgt av kommunikasjon på epost. Bjørtuft, Opsahl og Hovden har fått rapporten på høring slik at ev. feil og misforståelser i faktadelen har blitt korrigert i forbindelse med høringsprosessen.

Vi har også hatt møte med nåværende daglig leder og leder av avviklingsstyret for å orientere om selskapskontrollen.

Vi har intervjuet en saksbehandler i kommunen som fram til 1.8.15 hadde avtale om å utføre arbeidsoppgaver fra selskapet. Det er skrevet referat fra møtet med henne som hun har verifisert. Det er også utvekslet informasjon på epost med henne i etterkant av møtet.

Vi har også fått diverse regnskapsinformasjon fra Vekstra, som er TVA's regnskapsfører.

Etter kommuneloven § 80 kan vi be om informasjon fra selskapets valgte revisor. Vi har bedt om informasjon fra Revisorteam Tinn om denne saken.

Vi har også bedt om informasjon fra Tinn kommune som relevant for saken.

Pålitelighet og relevans

Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres på en måte som sikrer at informasjonen i rapporten er relevant og pålitelig. Pålitelighet handler om at innsamling av data skal skje så nøyaktig som mulig, og at en skal kunne få samme resultat dersom undersøkelsen gjøres på nytt.

Selskapet har ikke oppbevart styresaker i den perioden som vi har undersøkt. Det innebærer at styrets aktivitet ikke er godt dokumentert. Vi har ikke snakket med andre styremedlemmer enn styreleder fra denne perioden, og det er ikke gitt at øvrige styremedlemmer har samme forståelse av saken. Vi mener likevel at fakta er klare nok til at vi kan konkludere i saken.

Relevans handler om at en undersøker de forholdene som problemstillingene skal avklare. Vi mener at vi har undersøkt de forholdene som er relevante for å besvare problemstillingene.

God kommunal revisjonsskikk - kvalitetssikring

Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres og rapporteres i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, jf. forskrift om revisjon § 7. Denne rapporten er utarbeidet med grunnlag i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon³.

RSK 001 krever at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kvalitetssikring skal sikre at undersøkelsen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre skal det sikres at det er konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner.

Telemark kommunerevisjon IKS har utarbeidet et system for kvalitetskontroll som er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetskontroll – *ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og begrenset revisjon av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester*. Denne forvaltningsrevisjonen er kvalitetssikret i samsvar med vårt kvalitetskontrollsystem og i samsvar med kravene i RSK 001.

³ Gjeldende RSK 001 er fastsatt av Norges Kommunerevisorforbunds styre med virkning fra 1 februar 2011, og er gjeldende som god kommunal revisjonsskikk. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipper og standarder som er fastsatt av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).